

«ГЛОБАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я»

Чернівецький медичний фаховий коледж

12 травня 2021 року, м. Харків

Доповідач: Лиса Оксана Миколаївна

«ГЛОБАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я»

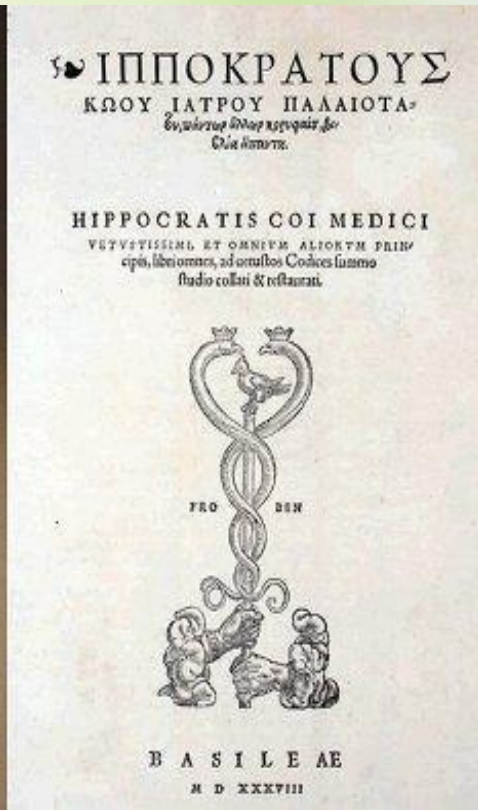
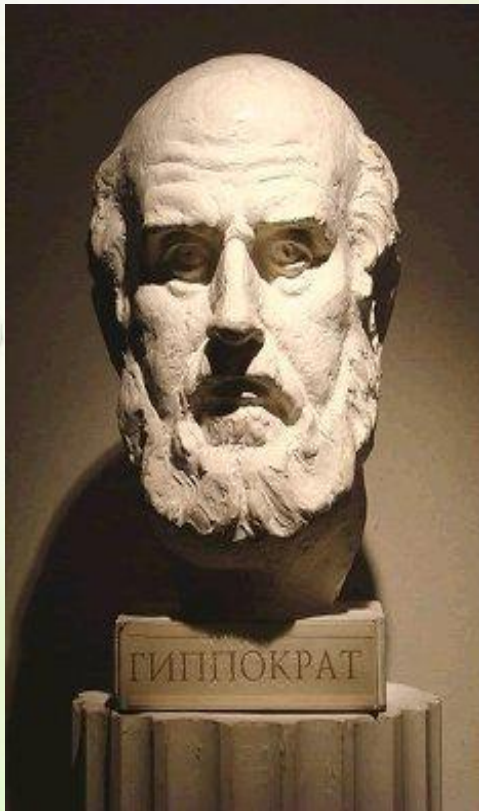

Людина – найвищий продукт земної природи. Але для того, щоби насолоджуватися скарбами природи, людина має бути здоровою, сильною та розумною, – І. Павлов

Відомості з історії

Кожна людина, у світі заслуговує на те, щоб прожити довге життя та бути здоровою. Перші спогади про основи громадського здоров'я можна зустріти в глибокій древності. Історія громадського здоров'я глибокими коренями переплітається з розвитком людства, та медицини.

Відомості з історії

Сутність громадського здоров'я, полягає у продовженні життя, зміцненні здоров'я за допомогою організованих зусиль і свідомого вибору суспільства, державних та приватних організацій, громад та окремих людей.

Чарльз Вінслоу

Американський бактеріолог та експертом у галузі охорони здоров'я який, згідно з *Енциклопедією громадського здоров'я*, «був основним діячем у галузі охорони здоров'я не лише власної країни, США, але в широкому західному світі».

ДОСЛІДЖЕННЯ ГЛОБАЛЬНОГО ТЯГАРЯ ХВОРОБ ОХОПЛЮЄ:

369 захворювань та травм
286 причин смерті

87 факторів ризику

Консорціуму глобального тягара захворювань, травм та факторів ризику GBD — одне з найбільших наукових партнерств, співпрацює з понад 5000 вчених із 204 країн світу зібрало дані серед дорослих віком від 25 років у 195 країнах для оцінки впливу індивідуального дієтичного фактора на смертність та якість життя. Дані про смертність від конкретних захворювань та роки життя з урахуванням інвалідності за віком і статтю.

**ЗДОРОВ'Я НАЦІЇ – ЦЕ ПОКАЗНИК ЦИВІЛІЗОВАНОСТІ ДЕРЖАВИ, ЩО ВІДОБРАЖАЄ РІВЕНЬ ЇЇ
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ, ГОЛОВНИЙ КРИТЕРІЙ ДОЦІЛЬНОСТІ ТА ЕФЕКТИВНОСТІ
ВСІХ СФЕР ДІЯЛЬНОСТІ ЛЮДИНИ.**

Збіднення значної частини населення

Погіршення екологічної ситуації

Розповсюдження здоров'яруйнівних
стереотипів поведінки

Зниження доступності до якісних медичних послуг

Здоров'явитратність сучасної системи освіти.

Здоров'я населення – умовне статистичне поняття, що характеризується :

За демографічними показниками:

- Народжуваність;
- Смертність;
- Приріст населення
- Очікувана тривалість життя

За показниками захворюваності:

- Загальної , первинною
- Інфекційної
- Госпітальної
- Захворюваність з тимчасовою непрацездатністю та ін.

За показниками інвалідності:

- Загальної
- Первинної

За показниками фізичного розвитку

За показниками донозологічних станів (стан імунної системи)

Аналіз статистичних даних

1. 5% випускників шкіл є практично здоровими
2. 40% школярів хронічно хворі
3. 50% мають морфо-функціональні відхилення
4. до 80% страждають на різні нервово-психічні розлади..

Тільки 5% юнаків допризовного віку не мають медичних протипоказань до проходження військової служби

Фактори впливу на здоров'я людини

ЕКЗОГЕННІ КЕРОВАНІ

Спосіб життя - 50%

Стан довкілля – 20%

ЕКЗОГЕННІ НЕКЕРОВАНІ

Клімат;

Природні умови

ЕНДОГЕННІ КЕРОВАНІ:

Артеріальна гіпертензія:

Дисліпідоза;

Дисмінорея

ЕНДОГЕННІ НЕКЕРОВАНІ

Вік

Стать

Спадковість

Причини, що впливають на стан громадського здоров'я:

1. Вплив поведінкових та шкідливих факторів ризику (тютюнопаління, вживання алкоголю, недостатня фізична активність, нездорове харчування, споживання надмірної кількості солі, цукру, впливу навколишнього середовища, тощо)

2. Низький рівень охоплення населення вакцинацією і поширення соціально-небезпечних хвороб.

3. Невідповідність встановленого нормативно-правового регулювання фактичним суспільним потребам та відносинам в сфері громадського здоров'я

Причини, що впливають на стан громадського здоров'я:

Турботу викликає різке погіршення стану фізичного та розумового розвитку підростаючого покоління, зниження рівня народжуваності й тривалості життя, зростання смертності, особливо дитячої, причиною чого є низка чинників.

Серед основних факторів впливу на здоров'я людини є спосіб життя (50%), що характеризується сукупністю умов, соціальних установок та природних чинників, які всі разом зумовлюють поведінку особистості, а також її зворотній вплив на ці фактори. Важливими чинниками впливу на здоров'я є: навколишнє середовище (20%), спадковість (20%).

За даними Державної служби статистики України, найпоширенішими хворобами серед молоді є:

1. захворювання органів дихання - 98,71%;
2. захворювання органів травлення - 13,63 %;
3. захворювання ока та придаткового апарату - 14,35%;
4. захворювання шкіри та підшкірної клітковини - 86,22%;
5. захворювання кістково-м'язової системи - 84,57%;
6. захворювання ендокринної системи - 83,42%;
7. захворювання інфекційні та паразитарні -65,48%;
8. захворювання нервової системи - 59,94%;
9. травми та отруєння - 57,05%;
10. захворювання сечостатевої системи - 53,18%.

Стан здоров'я підлітків залишається незадовільним: поширеність хвороб на 1 тис. осіб відповідного віку в межах **2022,3–2154,5**, а захворюваність – **1188,2–1249,7**, яка за останні 15 р. зросла на **11,4%**.

Кожен четвертий–п'ятий представник працюючої молоді має хворобу системи кровообігу, кожен п'ятий–шостий – органів дихання.

8th Global Conference on Health Promotion HELSINKI 2013

Восьма глобальна конференція з питань зміцнення здоров'я проходила в Гельсінкі, Фінляндія, 10–14 червня 2013 р. Зустріч спиралася на багату спадщину планів і дій затверджених на попередніх заходах. Цілі плану дій щодо профілактики та контролю за інфекційними та неінфекційними захворюваннями в Європейському регіоні ВООЗ на 2016–2025 рр.

- **2000 - 2001 рр. і 2015-2016 рр. – Україна непостійний член Ради Безпеки ООН.**

УКРАЇНА ТА
УГОДА ПРО
АСОЦІАЦІЮ

МОНІТОРИНГ ВИКОНАННЯ
2014–2019

Показники громадського здоров'я згідно стратегії ВООЗ

«Здоров'я для всіх у ХХІ столітті»:

- 4,2 % ВВП, що йде на охорону здоров'я;
- доступність первинної медико-санітарної допомоги;
- забезпеченість населення безпечним водопостачанням;
- % осіб, підданих імунізації від інфекційних хвороб;
- стан харчування дітей,
- рівень дитячої смертності та середньої тривалості життя;
- рівень грамотності дорослого населення;
- частка ВВП на душу населення

Основні завдання громадського здоров'я

- ❖ Попередження епідемій та поширення хвороб
- ❖ Захист від екологічних небезпек
- ❖ Попередження травматизму та професійних захворювань
- ❖ Популяризація та заохочення здорової поведінки
- ❖ Реагування на стихійні лиха та надання допомоги громадам у подоланні їхніх наслідків
- ❖ Забезпечення якості та доступності медичних послуг

**БЕЗПЕКА ГРОМАДСЬКОГО
ЗДОРОВ'Я**

ПЛАТФОРМА
ЗДОРОВ'Я

Концепція розвитку системи громадського здоров'я України

Пріоритетом розвитку такої системи є принцип, при якому інтереси здоров'я мають враховуватися в усіх сферах державної політики.

Налагодження ефективного механізму співпраці з усіма центральними органами виконавчої влади, щоб обмінюватися інформацією про фактори, що впливають на стан здоров'я населення.

Принципи Громадського здоров'я (ГЗ)

Принцип 1

Громадське здоров'я орієнтується на основні **причини захворювань** та вимог до здоров'я, а також має на меті попередження негативних результатів впровадження заходів з охорони здоров'я.

Принцип 2.

ГЗ має забезпечити досягнення здоров'я у громаді у спосіб, що поважає **права окремих осіб у громаді**.

Принцип 3.

Політики, програми та пріоритети у сфері ГЗ слід розробляти та оцінювати на основі процесів, які дають можливість брати до уваги **вклад всієї громади**

Принцип 4.

ГЗ повинно передбачати **інформаційну діяльність** та роботу задля розширення прав та можливостей членів громад та ін. осіб, орієнтовану на забезпечення доступу базових ресурсів та умов необхідних для збереження здоров'я

Принцип 5

ГЗ повинно передбачати **пошук інформації** необхідної для впровадження ефективних політик та програм, що захищають здоров'я та сприяють його зміцненню

Принципи Громадського здоров'я (ГЗ)

Принцип 6. Установи ГЗ повинні надавати громадам інформацію необхідну для прийняття рішень щодо політики та програм, а також повинні отримувати згоду громад на впровадження таких політик

Принцип 7 Установи ГЗ повинні діяти своєчасно з огляду на існуючу інформацію щодо ситуації в рамках ресурсів та повноважень

Принцип 9. Установи громадського здоров'я та їхні фахівці повинні долучатися до співпраці та об'єднувати зусилля, у способи що формують довіру громад та ефективність системи

Принцип 8 Установи ГЗ повинні забезпечувати компетентність своїх фахівців

ВИСНОВОК

Серйозна проблема - недостатня кількість фахівців епідеміологічного профілю регіонах (особливо в період коронакризи). В майбутньому має бути хоча б одна епідемслужба на 25 тис. людей в об'єднаних територіальних громадах (ОТГ). І головне, щоб вони ефективно працювали і практично виконували ті, красиво нами сформульовані функції та завдання і українці були найздоровішими і найщасливішими у світі.

A scenic landscape featuring a calm lake at sunset. In the foreground, a wooden raft with a metal railing is partially submerged near a rocky shore. The water reflects the vibrant orange and pink hues of the sky. In the background, a dense forest of evergreen trees lines the shore, and a small wooden structure is visible on a distant island. The overall atmosphere is peaceful and contemplative.

*Нам треба жити кожним днем.
Не ждять омріяної дати.
Горіть сьогоднішнім вогнем.
Бо завтра може не настати.*

Ліна Костенко